

PÄIVÄKOTILASTEN VASTAUKSET HAASTATTELUKYSYMYKSIIN, TAMMIKUU 2018

Olemme Loviisan kaupungin varhaiskasvatuksessa tehneet varhaiskasvatusselvityksen nähdäksemme, miten voimme täyttää varhaiskasvatuslain ja -suunnitelman meille nykyisin asettamat vaatimukset.

Selvityksen aikana päiväkotilapsilla on ollut mahdollisuus kertoa, millaisena he kokevat arkensa ja millaista he toivoisivat sen olevan. Tulemme parhaalla mahdollisella tavalla hyödyntämään vastauksia, ja tulevia toimenpiteitä suunnitellessamme huomioimaan toteutettavissa olevat toiveet.

Loviisan päiväkodit

Kaikki Loviisan päiväkodit ovat jo sangen vanhoja. Osa päiväkodeista on alun perin rakennettu johonkin muuhun käyttöön kuin päiväkodeiksi, loput taas sen hetkisen ajankohdan päiväkotikäyttöön.

Nykyajan vaatimukset päiväkodille ovat erilaisia kuin aikana, jolloin päiväkotimme rakennettiin, minkä vuoksi meidän tulee pysähtyä miettimään tämän päivän tarpeitamme, sekä sitä miten voisimme suunnitella ja luoda nykyajan lasten tarpeita vastaavan oppimisympäristön. Ennen kuin alamme analysoida asiaa, olemme halunneet tietää, miten lapsemme sen näkevät. Sen vuoksi päätimme esittää seuraavat kysymykset päiväkotilapsille: Jos saisit itse päättää, millaisen päiväkodin rakentaisit? Ja jos saisit itse päättää, millaiselta päiväkodin piha näyttäisi? Vastaukset osoittavat, että lapset ovat erilaisia, heillä on eri harrastuksia ja heillä on jopa sellaisia toiveita, joita voi olla vaikea todellisuudessa toteuttaa. Vastaukset osoittavat rikasta mielikuvitusta, jolla ei ole rajoja. Molempien kysymyksiä vastaukset muodostavat kokonaisuuden, jonka vuoksi olen päättänyt selostaa niitä yhdessä.

Jos saisit itse päättää, millaisen päiväkodin rakentaisit?

Esitimme kysymyksen kolmen eri päiväkodin lapsille: Määrilahden päiväkotit, Rauhalan päiväkotit ja Valkon päiväkotit. Henkilökunta esitti kysymyksen 59 lapselle 3–5 vuotiaiden ikäryhmässä. Lapset vastasivat parhaan kykynsä mukaan.

Jos saisit itse päättää, millaiselta päiväkodin piha näyttäisi?

Tämäkin kysymys esitettiin kolmen eri päiväkodin lapselle: Hembacka päiväkotit, Kuggomin päiväkotit ja Villekulla daghem. Henkilökunta esitti kysymyksen 76 lapselle 3–5 vuotiaiden ikäryhmässä. Lapset vastasivat parhaan kykynsä mukaan. Kyselyyn on vastannut myös muutama kaksivuotias.

Päiväkodilla voisi olla pyöreä tai neliskanttinen muoto ja päiväkodissa voisi mielellään olla torni. Päiväkotit voisi olla kuin kerrostalo, jossa on monta kerrosta (ehkä 4–5 kerrosta) ja se voisi olla niin suuri, että siellä olisi paljon leikkikavereita. Päiväkotit voisi olla iso ja pitkä tai pieni, jossa olisi vain miehiä töissä. Värit voisivat olla iloisia ja värejä olisi paljon erilaisia, sateenkaaren kaikki värit. Eteiset voisivat olla tilavia, ettei olisi ruuhkaa, kun puetaan ja riisutaan. Eräs lapsi toivoo lisää aikuisia, etteivät lapset olisi yksinäisiä. Toinen lapsi taas toivoo, ettei koko päiväkodissa olisi yhtään aikuista, vaan Nalle Puh huolehtisi lapsista.

Sisälle lapset toivoisivat mahdollisuuksia kiipeillä, pelata jalkapalloa tekonurmella, liukua korkeaa liukumäkeä pitkin, hyppiä trampoliinilla, uida uima-altaassa ja leikkiä pallomeressä. Tulisi olla myös iso

timantein koristeltu linna, johon lapset mahtuisivat. Jotkut lapset toivoisivat, että päiväkodissa olisi iso makuuhuone yläkerrassa ja siellä olisi samanlaiset sängyt kuin kotona. Erään lapsen mielestä lapset voisivat nukkua riippumatoissa.

Joitakin suomenkielisten lasten kertomuksia:

”Päiväkoti rakennetaan rannalle. Voisi uida ja ottaa pikkarit pois. Laittaa jotain uikkaria ja uida. Aikuiset tulee mukaan kun lapset putoo kohta sinne veden alle. Aikuiset ottaa veden alta pois.”

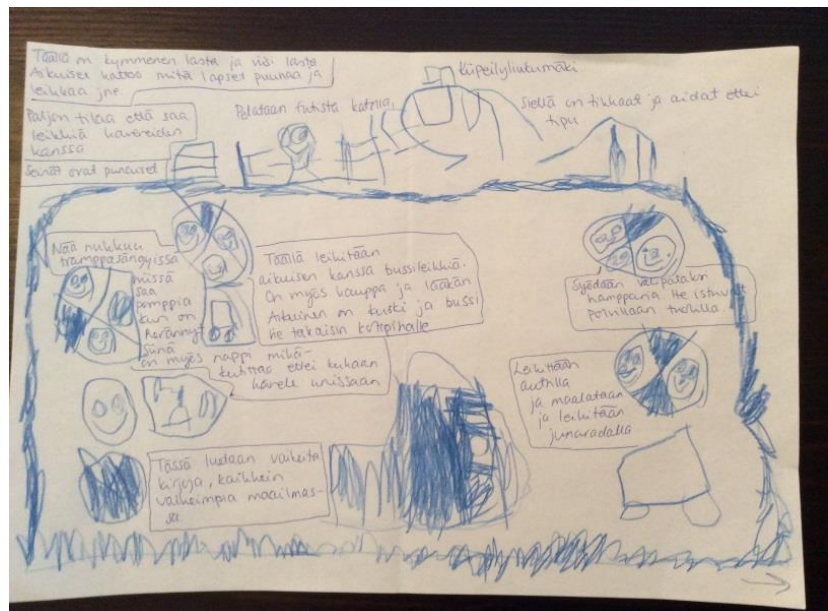
”Päiväkodin pihalla on kaksi lumikoiraa. Siellä päiväkodissa on miljoona lasta ja 80 tätiä. Siellä nukutaan kerrossängyissä, joissa on 33 kerrosta. Pihalla on lunta ja Romeo. Siellä päiväkodissa käytetään puna-sinisiä päiväkotivaatteita. Siellä syödään spagettia, makaronilaatikkaa ja jäätelöä. Siellä ollaan 22 tuntia päivässä.”

Eräs lapsi toivoi, että päiväkotisi voisi olla liikkuva ja kulkea pyörillä. Sellainen päiväkotisi voisi matkustaa vaikka ulkomaille asti.

Tärkeintä on, että lapset saavat leikkiä monilla asioilla: hiekka, vesi, monet kauniit ja kirkasväriset lelut, pelit, paperi ja kynät. Päiväkodissa voisi olla oma maalaushuone (ateljee). Myös aikuisille tulisi olla leluja, että hekin leikkisivät.

Tässä on piirros, johon eräs lapsi on suunnitellut omat paikat eri leikeille ja puuhailulle.

Päiväkodin voisi sijaita lähellä metsää, jossa saisi leikkiä vapaasti. Tai rannalla, jossa voisi uida.

Pihan tulee olla iso. Lapset toivovat jalkapallokenttää, tenniskenttää, koripallotelinettä, pyörivää karusellia, kiipeilymahdollisuuksia, monia erilaisia keinoja (samanlainen hämähäkkikeinu kuin Onnelin ja Annelin leikkipuistossa), mutta myös mielenkiintoisia paikkoja, mielellään jossain korkealla, jossa voi leikkiä, kuten puumajoissa tai katolla. Luistelumahdollisuus lähellä on myös tärkeä jollekin lapselle.

Mahdollisuus kiipeillä (ja riippua) mainitaan myös monen lapsen vastauksissa. He toivovat kiipeilytelineitä, hämähäkkiverkkoja, kiipeiltäviä puita ja kiipeilyseinää. Puumaja ja pomppulinna ovat myös toivelistalla täydennyksenä sille, mitä jo nykyisin päiväkodin pihalla on (keinut, hiekkalaatikot, kiipeilytelineet, liukumäet). Lapset haluaisivat käyttää kaikkea oman mielikuvituksensa mukaan: liukumäessä voisi olla lava, jolla leikkiä, kiipeilyteline voisi olla isompi ja haastavampi, pihalla voisi olla suuria hiekkakasoja, joissa saisi leikkiä.

Päiväkodilla voisi olla terassi ja pihalla grillikota. Pihalla olisi myös omena-, päärynä ja appelsiinipuita ja erilaisia pensaita. Näistä lapset saisivat vapaasti syödä. Päiväkodin pihalla voisi olla puutarhamaa, jossa kasvaa mansikoita, porkkanoita, sipulia ja parsakaalia. Kaikkea tätä hoitaisivat ”ruokamiehet”. Pihalla olisi kukkia, isoja kiviä, jolle voisi hyppiä sekä eläimiä: hevosia, lehmiä, kanoja, kissoja, matoja jne.

Ulkona lapset saisivat käyttää potkupyöriä, tavallisia pyöriä, sähkömopoja, ja mönkijöitä leikkiessään poliisia tai palomiestä. Sähköajoneuvot ladattaisiin varastossa, jossa olisi latauspiste. Tarvitaan enemmän autoja, ämpäreitä, lapioita ja muita tavaroita hiekkaleikkejä varten.

Jotkut lapset toivovat leikkimökkiä, jossa on nukenvaunut ja nukkeleluja. Leluja olisivat kaikissa sateenkaaren väreissä, myös vaaleanpunaisia, -sinisiä ja -liloja.

Ulkona olisi paikka, jossa lapset voisivat lennättää leijoja. Löydettävä aarre olisi myös hauska.

Toinen lapsille esitetty kysymys oli ”Miltä matka päiväkotiin ja takaisin tuntuu?”

Me aikuiset puhumme usein kodin ja koulun sekä kodin ja päiväkotipaikan välisistä etäisyyksistä, siitä miten tärkeää on, ettei etäisyys ole liian pitkä ja miten väsyneitä lapset ovat pitkän päivän jälkeen. Tämä keskustelu on tärkeää varsinkin suunniteltaessa uusia päiväkoteja ja niiden sijoittamista. Silloin on tärkeää, että me aikuiset puhumme lasten puolesta. Mutta mitä mieltä lapset itse ovat?

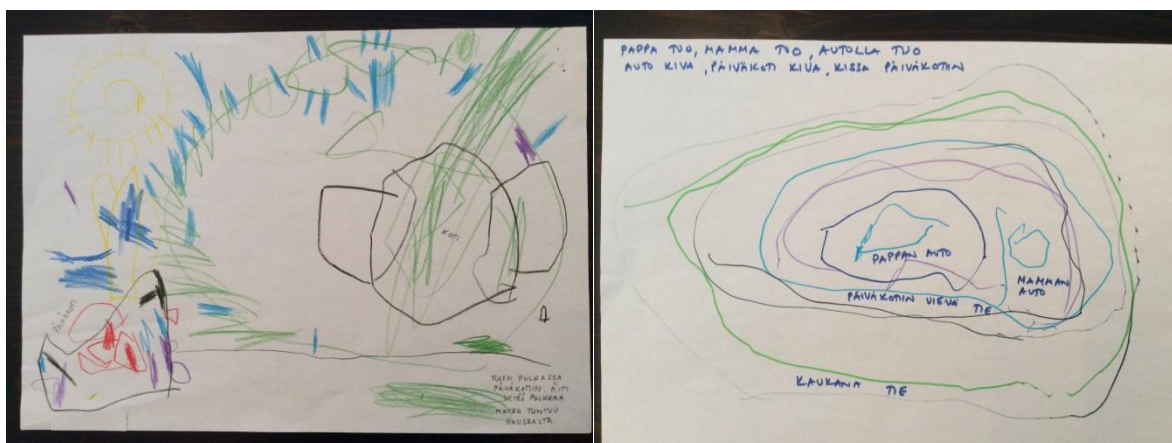
Esitimme tämän kysymyksen kolmen eri päiväkodin lapsille: Isnäsin päiväkoti, Pernajan kirkonkylän Leikkis ja Ruukin päiväkoti. Henkilökunta esitti kysymyksen 35 lapselle 3–5 vuotiaiden ikäryhmässä. Lapset vastasivat parhaan kykynsä mukaan. Kyselyyn vastasi myös muutama kaksivuotias. Lasten kodin ja päiväkodin välinen etäisyys vaihtelee suuresti. Päiväkotia lähinnä asuvalla lapsella oli noin 500 metrin matka päiväkotiin ja kauimpana asuvalla lapsella noin 15 kilometrin matka.

Vastaukset osoittavat, että lapset ovat usein väsyneitä pitkän päiväkotipäivän jälkeen. Päivä on intensiivinen ja täynnä vaikutteita. Vastaukset osoittavat myös, että jokainen lapsi on ainutlaatuinen. Toisille lapsille on helpompaa sopeutua ympäristöön, jossa on paljon lapsia ja jossa täytyy keskittyä leikkiin ja samalla huomioida mitä ympärillä tapahtuu. Päivä koostuu useista elementeistä ja joillekin lapsille on helpompaa sopeutua rutiineihin ja siirtymiseen leikistä toiseen kuin toisille.

Riippumatta matkan pituudesta lapset voivat tuntea itsensä väsyneiksi kotimatalla. Matkan pituus ei ole väsymystä aiheuttava tekijä, vaan koko päivän pituus ja asioiden paljous, joka lapsen täytyy sulatella päivän jälkeen. Matkan pituus pidentää tietenkin päivän pituutta, millä on lisävaikutusta lapseen.

Lasten vastaukset osoittavat myös, miten erilaisia lapset ovat. Osa nauttii automatkasta, jotkut keskustelevat äidin tai isän kanssa matkalla, jotkut kuuntelevat musiikkia ja joitakin kiinnostaa luonnon tarkkailu. Sitten on niitä, joiden mielestä matka on ikävä. Mutta kaikki sanoivat, että on mukava tulla päiväkotiin.

Joitakin piirustuksia ja tarinoita lapsen matkasta päiväkotiin ja takaisin:

"Matkalla päiväkotiin olen välillä vähän väsynyt ja välillä ihan pirteä. Välillä olen ihan kiukkuinen. Matka päiväkotiin tuntuu joskus tosi pitkältä. Katselen yleensä ikkunasta näkykö mitään tuttua autoa.

Kotimatalla teen yleensä samoja juttuja. Mietin mitä juttuja tai leikkejä voisi leikkiä kotona tai autossa. Joskus on kova jano tai nälkä. Välillä tahdon mennä leikkimään tai halaamaan äitiä. Ikävä äitiä, kun äiti on pitkällä työmatkalla. Matkalla laulelen tai puhun paljon. Välillä saatan itkeä matkalla, kun ei tehdä sellaisia juttuja, mitä minä tahtoisin."

"På vägen ser man olika färgs bilar och olika hus. Man kan se allt möjligt som är fint. Det känns ganska bra, ibland är jag trött. Jag brukar se spår ibland. Jag har sett månen. Roligt att komma till dagis, det är nätt och glatt. Jag kommer snabbt innanför dörren.

Hemresan är också rolig. Vi brukar lyssna på radio i bilen. Ibland ser jag solen, den kan vara orange. Ibland kan man gå efter spåren fast man inte vet vilket djur det är. Ibland kan man höra ugglornas ljud."

Koska kaksi päiväkodeistamme tarjoaa vuorohoitoa, päätin pyytää myös lapsia kertomaan:

Miten ilta/lauantai/sunnuntai päiväkodissa sujuvat? Mitä haluaisit tehdä? Mitä sinun mielestäsi pitäisi olla enemmän? Mitä pitäisi olla vähemmän?

Esitimme nämä kysymykset lapsille kahdessa vuorohoitopäiväkodissa: Koskenkylän päiväkoti ja Tesjoen päiväkoti. Henkilökunta esitti kysymyksen kahdeksalle 3–5-vuotiaalle, jotka käyvät vuorohoidossa.

Vastaukset sisälsivät kuvauksen siitä, mitä lapsilla on tapana pelata, että heillä on tapana piirtää, leikkiä ja lukea sekä joskus leipoa aikuisen kanssa. Jonkun mielestä oli ihanaa olla ainoa lapsi, muut taas pitivät sitä surullisena ja kaipasivat kavereita.

Yhteenvedon on laatinut Pia Nyström, Loviisan varhaiskasvatusselvityksen tekijä